

REFERAT Udvalget for Bæredygtig Udvikling d. 09-04-2025

Mødedato Onsdag d. 09. april 2025 kl. 08:30

Mødested Lokale 412, Skelbækvej

Mødedeltagere Erik Uldall Hansen, Erwin Andresen, Kjeld Hansen, Arne Leyh
Petersen, Claus Bruun Jørgensen, Rasmus Andresen, Gaby Scheel
Knudsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål.....	3
Budgetlægning for 2026-2029 - Udvalget for Bæredygtig Udvikling.....	4
Beslutning om principper for etablering af øst-vest vandresti mellem Aabenraa og Tønder.....	7
Godkendelse af handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2028.....	9
Godkendelse af Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2018-2022 - Berigtigelse af kloakplande i Bylderup.....	11
Godkendelse af høringssvar til Regionens indkaldelse af idéer og forslag til ny råstofplan.....	13
Godkendelse af udvalgte principper for Grøn pulje.....	14
Forslag til anvendelse af midlerne fra klimatilpasningspuljen 2025.....	16
Orientering om Grøn Trepert og arbejdet med omlægningsplaner.....	18
Orientering om indsendelse af ansøgning om et kystvandråd for Aabenraa Fjord.....	20
Orientering om kommende udbud af vandløbsvedligeholdelsen.....	22
Orientering fra formand og direktør.....	23
Underskriftside.....	24

Punkt 34: Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål

24/35722

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål

- Udvalget for Bæredygtig Udvikling onsdag den 09.04.2025 kl. 8.30

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at dagsorden godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Godkendt.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 35: Budgetlægning for 2026-2029 - Udvalget for Bæredygtig Udvikling

23/7025

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en orientering om den kommende budgetlægningsproces på Udvalget for Bæredygtig Udvikling's område samt et overblik over, hvad der skal arbejdes videre med.

Økonomiudvalget behandlede den 4. marts 2025 rammeudmeldingen til de stående udvalg.

Rammeudmeldingsbrev vedlægges til orientering.

Drift:

Jævnfør rammeudmeldingen er opgaven på driftssiden:

- at udarbejde et budgetbidrag i balance til den udmeldte ramme
- at håndtere eventuelle udfordringer inden for rammen (udfordringer og løsningsforslag)
- at udarbejde takstbilag til 2026
- at udarbejde specielle budgetbemærkninger svarende til budgetbidraget
- at udarbejde bidrag til udvidelseskatalog (driftsønsker) inden for en ramme på 3 mio. kr. Forslagene prioriteres af Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Forslag til driftsønsker inden for rammen på 3 mio. kr. kan være både engangsforslag og varige forslag.

Anlæg:

På anlægsområdet er der udmeldt en prioriteringsramme på 390 mio. kr., fordelt på udvalg. Den udmeldte prioriteringsramme til Udvalget for Bæredygtig Udvikling udgør 30 mio. kr. Med afsat i bl.a. inspirationskataloget med 10 års sigte, og de i forvejen igangsatte projekter, laves alene ønsker til større projekter, hvor forberedelsen af anlægget kan igangsættes i 2026 og 2027, mens udførelsen vil ske i 2028. Inspirationskataloget og gældende investeringsoversigt vedlægges til orientering.

Herudover er der mulighed for at fremsætte forslag til akutte anlæg inden for Udvalget for Bæredygtig Udviklings fagområde. Akutte anlæg kan alene indeholde forslag, hvor der er pålagt et påbud, som skal løses inden for det kommende år. Der er på nuværende tidspunkt ikke kendte påbud.

Tidsplan:

Tidsplanen for Udvalget for Bæredygtig Udviklings behandling af budgetbidraget udgør følgende:

9. april Udvalget for Bæredygtig Udvikling behandler igangsætning af budgetprocessen og tidsplan

7. maj Udvalget for Bæredygtig Udvikling behandler budgetbidraget, og herunder prioriterer forslag til udvidelsesønsker og forslag til nye anlægsprojekter

4. juni Udvalget for Bæredygtig Udvikling færdigbehandler og prioriterer forslag til udvidelsesønsker og forslag til nye anlægsprojekter

Derudover fremlægges de specielle bemærkninger og takster for 2026.

10. juni Aflevering af budgetbidrag

Økonomi og afledt drift

Den udmeldte ramme for Udvalget for Bæredygtig Udvikling udgør følgende:

Politikområde (1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
Natur og miljø	13.930	13.678	13.678	13.678
Turisme	2.824	2.824	2.824	2.824
GIS og Digitalisering	2.177	2.177	2.177	2.177
I alt	18.931	18.679	18.679	18.679

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at budgetprocessen igangsættes som anført,

at Udvalget for Bæredygtig Udvikling fremkommer med eventuelle forslag til driftsudvidelsesønsker, og

at Udvalget for Bæredygtig Udvikling fremkommer med eventuelle forslag til nye anlægsprojekter og akutte anlægsprojekter

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

1. at godkendt
 2. at godkendt, udvalget ønsker følgende emner belyst i forhold til økonomi:
- Varmeplanlægning
 - Stenrev
 - Opnormering markvanding

- Udmøntning af turismepolitisk redegørelse, hærvej (anlæg)
- Spildevandsmedarbejdere til at fremme Arwos strategi for rensningsanlæg

3. at godkendt

Afbud: Gaby Scheel (A)

Bilag

WT - Investeringsoversigten 2026-2029.pdf

WT - Rammeudmelding budget 2026-2029.pdf

WT - Inspirationskatalog med 10 års PTL og UBU.pdf

WT- Ændringer fra budget 2025 til 2026 - UBU.pdf

WT - Bevillinger der udløber.pdf

Punkt 36: Beslutning om principper for etablering af øst-vest vandresti mellem Aabenraa og Tønder

24/6865

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Udvalget for Bæredygtig Udvikling godkender principperne for gennemførelse af en forundersøgelse vedrørende mulighederne for etablering af en vandresti mellem Aabenraa og Tønder.

Baggrund

Der er på driftsbudgettet for 2025 afsat 0,3 mio. kr. til forundersøgelsen, som ønskes gennemført i samarbejde med Tønder Kommune. Forundersøgelsen skal bl.a. indeholde en vurdering af, om det er praktisk muligt at etablere en vandresti, herunder undersøge lodsejerparatheden til at afgive jord til projektet, samt et overslag på udgifter til etablering. Forundersøgelsen ønskes påbegyndt i 2025.

Mulighederne for etablering af en stiforbindelse, herunder ruteforløb og start-/slutpunkter har været drøftet med forvaltningen i Tønder Kommune.

Principper for etablering

Der ønskes en nutidig, attraktiv vandresti, som ikke nødvendigvis skal certificeres, men som i videst muligt omfang lever op til de krav, der stilles til certificerede vandreruter, herunder

- Variation i stiforløbet, meget natursti og lidt asfalt
- Variation i naturoplevelsen
- Attraktive pausesteder og gode udsigtpunkter med formidling
- Mulighed for indkøb, overnatning m.v.

Derudover sigtes mod,

- at etablering på private arealer skal foregå på frivillig basis, og
- at vandreruten holdes på den danske side af grænsen

Som mulige start- og slutpunkter arbejdes der indtil videre med henholdsvis Skibbroen i Tønder og Told- og Grænsemuseet i Padborg, hvor første del af vandreruten følger Hærvejsruten og slutter an til Gendarmstien i øst.

Det vurderes, at det særligt i Aabenraa Kommune, men også i dele af Tønder Kommune, vil være en udfordring at finde et attraktivt stiforløb tæt på grænsen uden for meget asfalt og med indkøbs- og overnatningsmuligheder.

De to forvaltninger vurderer derfor, at det er nødvendigt at kunne se på mulighederne for etablering inden for et større område op til Kliplev – Tinglev - Tønder, da det vil gøre det lettere at finde et egnet tracé, herunder mulighed for i videst muligt omfang at udnytte offentligt ejede arealer, private fællesveje og eksisterende stier, med adgang til gode indkøbs- og overnatningsmuligheder.

Økonomi og afledt drift

Forundersøgelsen finansieres i fællesskab mellem Aabenraa og Tønder Kommuner, mens eventuel etablering forventes finansieret af de to kommuner med tilskud fra en eller flere fonde.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at principperne for forundersøgelsen godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Godkendt, idet der også kigges på muligheden for én sti, der går på tværs af grænsen i et eksisterende ruteforløb.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 37: Godkendelse af handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2028

25/5918

Sagsfremstilling

I dette dagsordenspunkt lægges der op til godkendelse af Handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2028.

Ifølge Rottebekendtgørelsen skal kommunens handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af rotter revideres hvert tredje år. Den gældende handlingsplan udløber den 4. maj 2025. Derfor fremlægges et forslag til en revideret handlingsplan (bilag).

Rottehandlingsplanen er en lovpligtig plan, der beskriver status for rottebekæmpelsen i Aabenraa Kommune og fastlægger de planlagte tiltag i planperioden 2025-2028. Planen erstatter den tidligere handlingsplan 2022-2025 og skal offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Rottebekæmpelsen i kommunen varetages i et samarbejde mellem Driftsenheden og Team Miljø. Driftsenheden udfører den praktiske bekæmpelse, mens Team Miljø varetager myndighedsarbejdet, herunder udarbejdelse af handlingsplanen, indberetninger til staten og håndhævelse af reglerne i forbindelse med rottebekæmpelsen.

Den foregående handlingsplan havde fokus på at nedbringe rottebestanden gennem en kombination af forebyggelse og hurtig bekæmpelse, samt en nedbringelse af giftforbruget og en prioritering af anvendelsen af giftfrie metoder.

Status for planperioden 2022-2025 er, at antallet af rotteanmeldelser har været stabilt gennem planperioden. Giftforbruget er reduceret markant fra 48,93 kg i 2022 til 8,56 kg i 2024. Indsatsen for at forbedre borgernes viden om forebyggelse af rotter vurderes at have haft en positiv effekt.

Den overordnede målsætning i planperioden 2025-2028 er fortsat at sikre, at borgerne i Aabenraa Kommune oplever en tryk, sikker og effektiv rottebekæmpelse.

Også målsætningerne for udmøntningen videreføres, da de fortsat er relevante og meningsfulde:

- Være synlig, så borgerne ved, hvordan de skal forholde sig i tilfælde af rotteproblemer
- Sikre et beredskab, så kommunen til enhver tid leverer en kompetent og hurtig service
- Der ikke skabes tilhold for rotter uden for kloakkerne
- Sikre kompetent og effektiv bekæmpelse ved at have fokus på vidensbaseret og målrettet forebyggelse og bekæmpelse

De foreslåede indsatser i den reviderede plan er:

- Øget bevidsthed hos borgerne
- Effektivitet i bekæmpelsen
- Fokus på årsagen til rottetilhold
- Giftfri bekæmpelse
- Opdatering og deling af viden
- Tilsyn med sikringsordninger
- Tilsyn med bekæmpere

- Gennemførelse af en brugerundersøgelse

Til hvert af disse emner er der en række konkrete delmål, der fremgår af tabel i afsnit 5 i handlingsplanen.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2028 godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Godkendt.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Bilag

Udkast til Handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2025-2028

Punkt 38: Godkendelse af Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2018-2022 - Berigtigelse af kloakoplande i Bylderup-Bov

24/12772

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2018-2022 - Berigtigelse af kloakoplande i Bylderup-Bov godkendes.

Udvalget for Bæredygtig Udvikling vedtog den 4. december 2024 Forslag til Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2018-2022 for Aabenraa Kommune. Plantillægget blev derefter sendt i offentlig høring i otte uger.

Der er indkommet et høringssvar. Høringssvaret har ikke givet anledning til ændring i forvaltningens indstilling. Høringssvaret udtrykker ønske om, at det bør overvejes, om områderne, der i dag er spildevandskloakeret, ændres til separatkloakeret. Yderligere er der fremkommet bemærkninger angående vedligeholdelsen af Slogs Å, og dræn der afvander til Slogs Å.

Derudover indeholder tillægget en rettelse til ejendommen Garveland 11 i Bylderup-Bov i forhold til forslaget. Ejendommen er separatkloakeret og ikke spildevandskloakeret som angivet i forslaget. Ejeren af ejendommen er blevet hørt separat og havde ingen bemærkninger.

Baggrund for tillægget

Der har i mange år, især i vinterhalvåret, været registreret problemer med uvedkommende vand i spildevandssystemet i Bylderup-Bov.

For at finde en løsning på problemet er der i samarbejde med Arwos udarbejdet en handlingsplan for Bylderup-Bov, som beskriver forskellige tiltag og handlinger for at løse problemet. Et af disse tiltag er udarbejdelsen af dette tillæg til spildevandsplanen.

Med dette tillæg rettes der op på fejl i spildevandsplanens datagrundlag for kloakeringsprincip og ejerskab af regnvandsledninger, ligesom Arwos forpligtes til at bidrage med opstilling af en hydraulisk model og udarbejdelse af en beredskabsplan for Bylderup-Bov.

Berigtigelser

I Spildevandsplan 2018-2022 er det beskrevet, at vi har registreret mulige fejl i spildevandsplanens datagrundlag for nogle kloakoplande og ejendommers kloakeringsprincip.

Det drejer sig om i alt 15 kloakoplande og mere end 350 ejendomme, der er blevet undersøgt.

Konklusionerne på undersøgelserne, og de deraf kommende kloakeringsprincipper, er draget ud fra tidligere spildevandsplaner, afløbsplaner samt de reelle fysiske forhold på den enkelte ejendom. Ejendommene, hvor kloakeringsprincippet ændres, har fået besked om dette i forbindelse med den offentlige høring. Konkret betyder det, at der for de berørte ejendomme rettes op i planernes kloakeringsprincip, så det stemmer overens med de faktiske forhold.

Regnvandsledninger

En kommune må ikke drive spildevandsforsyningsvirksomhed, medmindre det sker i selskabsform, jævnfør vandsektorloven. Det vil sige, at Aabenraa Kommunes vejmyndighed ikke må eje og drive en regnvandsledning, hvis ledningens funktion både er at håndtere vejvand og overfladevand fra private ejendomme. Omvendt skal regnvandsledninger, der kun modtager overfladevand fra vejen, overdrages til vejmyndigheden, hvis Arwos er registreret som ejer.

Konklusionen på undersøgelserne medfører, at en regnvandsledning overdrages til Arwos, og fire regnvandsledninger overdrages til kommunens vejmyndighed i forbindelse med dette tillæg.

Afløbsmodel

Arwos forpligtes til at opstille en afløbsmodel eller en vandmodel for Bylderup-Bov. Modellen skal bidrage med vigtig viden om afløbssystemets funktion og kapacitet, samt afklare, hvornår grundvandsstanden er kritisk for håndteringen af spildevandet.

Beredskabsplan

Arwos skal udarbejde en beredskabsplan for Bylderup-Bov i samarbejde med Aabenraa Kommune. Beredskabsplanen skal sættes i værk i perioder med høj grundvandsstand, og når der er behov for at aflede fortyndet spildevand på anden vis end pumpning igennem kloaksystemet.

Økonomi og afledt drift

De fastlagte målsætninger i tillægget, der vedrører udarbejdelse af afløbsmodel og beredskabsplan, er med til at danne grundlag for Arwos' indtægtsramme og fastsættelse af taksten. For at kunne indeholdes i taksterne, skal målsætningerne godkendes af Vandsektortilsynet.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2018-2022 - Berigtigelse af kloakoplande i Bylderup-Bov godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Anbefales godkendt.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Bilag

wt - Tillæg nr. 16 til Spildevandsplan 2018-2022.pdf

Punkt 39: Godkendelse af høringssvar til Regionens indkaldelse af idéer og forslag til ny råstofplan

25/2709

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til godkendelse af Aabenraa Kommunes høringssvar i forbindelse med regionens indkaldelse af idéer og forslag til revision af den gældende Råstofplan 2020. Udkast til høringssvar ses i bilag 1.

Regionsrådet har i sommeren 2024 foretaget en høring af, hvorvidt den gældende Råstofplan 2020 skulle revideres. Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringen fremgår af udvalgsbeslutning af 7. august 2024.

På baggrund af de indkomne høringssvar har Regionsrådet den 25. november 2024 besluttet, at Råstofplan 2020 skal revideres, og har medio januar 2025 indkaldt idéer og forslag til indholdet i den nye råstofplan. Høringen forløb i otte uger fra den 16. januar til den 13. marts 2025. Aabenraa Kommune indgav et foreløbigt høringssvar med oplysning om, at et uddybende høringssvar følger efter den politiske behandling.

Udkast til høringssvar fremgår af bilag 1. Høringssvaret indeholder både de tidligere fremsatte bemærkninger samt de nye bemærkninger.

Regionen anmodes om at tage hensyn til muligheder for byudvikling og fremtidige bolig- eller erhvervsområder, samt nogle specifikke naturforhold.

Desuden ønsker kommunen, at regionen tager hensyn til udpegninger og retningslinjer for værdifulde geologiske områder og landskabsudpegninger, hvor disse overlapper med råstofområder.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at det vedlagte høringssvar godkendes og sendes til Region Syddanmark.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Godkendt.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Bilag

Udkast, høringssvar til regionen, indkaldelse af ideer og forslag til ny råstofplan

Punkt 40: Godkendelse af udvalgte principper for Grøn pulje

24/4198

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der træffes beslutning om forslag til udvalgte principper for et nyt administrationsgrundlag for Grøn pulje.

Denne sag ligger i forlængelse af et temamøde i Byrådet i 2024 og sagen om Udkast til principper for Grøn pulje den 5. marts og 6. marts 2025 i henholdsvis Udvalget for Bæredygtig Udvikling og Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

I marts blev de to udvalg præsenteret for et udkast til principper for Grøn pulje, som grundlag for et nyt administrationsgrundlag. Udkastet præsenterede ni helt konkrete forslag til principper, som formål, ansøgningsberettigede og nærheds- og fordelingsprincip. Udkastet blev drøftet politisk og sendt retur til forvaltningen til yderligere kvalificering.

Forvaltningen foreslår, med afsæt i temamøder og drøftelser i de politiske udvalg i marts, at der i 2025 kun træffes beslutning om tre udvalgte principper for Grøn pulje som grundlag for det administrationsgrundlag, der skal udarbejdes senere.

De tre udvalgte principper er med til at sætte en retning for Grøn pulje på afgørende punkter, som giver lokalsamfundene en pejling af rammerne for Grøn pulje. Der er planlægning af nye VE-anlæg i gang flere steder i kommunen. En beslutning om de tre principper kan give lokalsamfundene en afklaring af, hvad de kan forvente af Grøn pulje. Samtidig giver det tid til yderligere afklaringer af mulighederne i Grøn pulje, og eventuelle ændringer i rammerne for Grøn pulje kan indtænkes i det endelige administrationsgrundlag.

Forslaget omfatter følgende principper:

- Én Grøn pulje
- Nærheds- og fordelingsprincip
- Hvornår et nyt administrationsgrundlag skal gælde fra

Én Grøn pulje

Grøn pulje administreres som én pulje i stedet for, som flere særskilte puljer, der er tilknyttet det enkelte lokale VE-anlæg. Det betyder, at de indbetalte Grøn pulje-midler fra flere VE-anlæg indgår i én samlet Grøn pulje, som alle ansøgningsberettigede kan søge minimum en gang årligt.

Nærheds- og fordelingsprincip

Prioritering af projekter i nærområderne til VE-anlæg er væsentligt og afsæt for nærheds- og fordelingsprincippet.

- Nærområder:

Det tilstræbes, at 1/3 af puljen prioriteres til projekter i nærområder til VE-anlæg.

- Hele kommunen herunder nærområder:

Den øvrige del af puljen prioriteres til lokale projekter i hele kommunen herunder nærområder.

Definition af nærområde er, som udgangspunkt fem kilometer fra et nettilsluttet VE-anlæg.

Hvornår et nyt administrationsgrundlag skal gælde fra

Det nye administrationsgrundlag for Grøn pulje skal gælde for VE-anlæg, der får byggetilladelse efter den 12. juni 2024. Det eksisterende administrationsgrundlag for Grøn pulje fastholdes således for Grøn pulje tilknyttet VE-anlæg, som har opnået byggetilladelse før 12. juni 2024 herunder Grøn pulje Tinglev.

De øvrige principper, som blev fremlagt for udvalgene i marts 2025, indtænkes i det endelige udspil til administrationsgrundlag, som forventes udarbejdet i 2026-27.

Den kommende proces

Uagtet Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter og Udvalget for Bæredygtig Udvikling er bemyndiget til, inden for deres respektive områder, at ændre administrationsgrundlaget med undtagelse af fordelingsnøglen, er det forvaltningens vurdering, at det nye administrationsgrundlag skal beslattes af Byrådet. I forlængelse heraf indstiller forvaltningen til, at de to principper om én pulje og nærheds- og fordelingsprincip sendes til bemærkning hos lokalrådene, og eventuelt tilrettes, inden principperne forelægges Byrådet og lægges til grund for udarbejdelsen af det nye administrationsgrundlag.

Sagen fremlægges både for Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter samt i Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

at de tre forslag til principper for Grøn pulje godkendes, og

at forslag om én pulje samt nærheds- og fordelingsprincip sendes til bemærkning hos lokalrådene.

Beslutning Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter den 08-04-2025

Udsat.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Udsat.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 41: Forslag til anvendelse af midlerne fra klimatilpasningspuljen 2025

23/32643

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Udvalget for Bæredygtig Udvikling godkender en række konkrete klimatilpasningsprojekter, som ønskes påbegyndt i 2025 og finansieret af puljen til klimatilpasningsprojekter.

Baggrund

Byrådet har den 5. februar 2025 frigivet en anlægsbevilling på 4 mio. kr. til klimatilpasningsprojekter og har bemyndiget Udvalget for Bæredygtig Udvikling til løbende at godkende projekter indenfor anlægsrammen.

Forvaltningen foreslår, at der påbegyndes arbejdet med følgende projekter for ca. 2,2 mio. kr. Der vil efterfølgende være 1,8 mio. kr. tilbage i puljen, som forvaltning vil indstille projekter for på et senere tidspunkt.

- Formidlingsindsats i tråd med klimatilpasningsplanens mål om formidling: 0,1 mio. kr.
 - Der ønsket opsat skilte ved pumpehusen. Disse skal formidle pumpehusens funktion og oplyse borgerne om kommunens klimatilpasningsindsats og om klimatilpasning generelt. Skiltene udarbejdes og finansieres i samarbejde med Arwos.
 - Der ønskes udarbejdet formidlingsmaterialer til den årlige klimadag, hvor temaet i år er klimatilpasning.
- Etablering af sluse ved Bøgelundsbæks udløb i Nyhavn: 1,0 mio. kr.

Der er i 2024, efter erfaringerne fra stormfloden i 2023, indkøbt en mobil pumpe, der skal pumpe vandet fra åen ud i havet i forbindelse med stormflod, samtidig med at der etableres en ad hoc løsning, som kan sikre, at åens udløb lukkes effektivt. Den nuværende løsning kan ikke lukke udløbet helt tæt, så pumpen kan virke effektivt, og det er ikke sikkert, at den vil være tilstrækkelig i forbindelse med en stormflod. Kommunen har i forbindelse med aftalen om klimasikring af havnen aftalt, at der skal etableres en midlertidig sikring ved Kilen, indtil der etableres en permanent sikring i forbindelse med projektet nord for Kilen. Forvaltningen foreslår derfor at etablere en midlertidig, manuel sluse, som kan anvendes, indtil der etableres en permanent løsning for hele området ved Kilen. Forvaltningen vil arbejde for at slusen genbruges i en fremtidig løsning. Det vurderes, at projektet kan gennemføres inden for en ramme på maksimalt 1,0 mio. kr.
- Kystsikring af gendarmstien: 0,85 mio. kr.

Der er behov for etablering af kystsikring langs en strækning af Gendarmstien ved Sønderhav, hvis stiens forløb langs stranden skal kunne opretholdes. En omlægning af stien til offentlig vej på den pågældende strækning vurderes dels at være uhensigtsmæssigt, da vejen er relativt befærdet, og dels at kunne bringe certificeringen af stien i fare på grund af en øget andel asfalt. Kystsikringen vurderes at kunne gennemføres inden for en ramme på 0,85 mio. kr.
- Forbedring af gennemløb i Slotsmølleå: 0,1 mio. kr.

Der sker i dag opstuvning af vand ved rørgennemløbet under vejen Ved Slottet. Forvaltningen foreslår at forbedre gennemstrømningen ved at ændre åens fald og dermed mindske opstuvningen. Dette vil forventeligt have en positiv effekt opstrøms bl.a. på Bønderengene. I forbindelse med projektet vil der også ske naturforbedrende tiltag, som vil gøre åen til et bedre levested for fisk.

- Konsulenttydelser: 0,15 mio. kr.
 - I henhold til klimatilpasningsplanen skal der udarbejdes en risikokortlægning af hede, tørke og vind. Der ønskes udarbejdet en analyse af, hvordan hede, tørke og vind vil påvirke borgere, virksomheder, natur og landbrug i fremtiden. Dette skal bruges om afsæt for evt. fremtidige indsatser.
 - Som supplement til fremtidige vandhåndteringsplaner ønskes, som et forsøg, udarbejdet en vanddisponeringsplan for et vandopland. Planen skal være med til at belyse mulighederne for vandhåndtering og sandsynliggøre, hvor i oplandet der kan ses fremtidig udvikling. Håbet er, at der fremadrettet kan laves flere vanddisponeringsplaner, som kan være med til at sikre en bedre vandhåndtering for konkrete områder.

Planmæssige forhold

Der er i 2025 afsat et rådighedsbeløb på 4 mio. kr. til klimatilpasningsprojekter. Projekterne gennemføres i overensstemmelse med kommunens Risikostyringsplan, klimaplan og klimatilpasningsplan.

Økonomi og afledt drift

Byrådet har frigivet et rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. til en række konkrete klimatilpasningsprojekter.

Forvaltningen forslår i første omgang at iværksætte følgende fem tiltag:

- Formidlingsindsats i tråd med klimatilpasningsplanens mål om formidling: 0,1 mio. kr.
- Etablering af sluse ved Bøgelundsbæks udløb i Nyhavn: 1,0 mio. kr.
- Kystsikring af gendarmstien: 0,85 mio. kr.
- Forbedring af gennemløb i Slotsmølleå: 0,1 mio. kr.
- Konsulenttydelser: 0,15 mio. kr.

De nævnte projekter forventes ikke at medføre væsentlige afledte driftsudgifter, som derfor vil blive dækket af driftsmidler under politikområdet Natur og Miljø.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at ovenstående projekter godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Godkendt.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 42: Orientering om Grøn Trepert og arbejdet med omlægningsplaner

24/31294

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om opstarten af de Lokale Treparter samt Aabenraa Kommunes tilgang til arbejdet med omlægningsplaner.

I forlængelse af Byrådets udpegning af repræsentanter til de Lokale Treparter har der været afholdt de første konstituerende møder i de tre treparter, som kommunen indgår i: Vidå/Kruså, Lillebælt/Jylland og Vadehavet.

I den Lokale Trepert for Vidå/Kruså, hvor Aabenraa Kommune er formands- og sekretariatskommune, var der på det første møde fokus på, hvordan landbruget sikres inddraget i arbejdet.

Det konkrete arbejde med udarbejdelse af bidrag til omlægningsplanerne kommer til at foregå i teknikergupper i de enkelte kommuner. I Aabenraa Kommune består denne gruppe af udtagningskonsulenter, en projektmedarbejder fra Naturstyrelsen, en lokal repræsentant fra DN samt projektmedarbejdere fra forvaltningen.

I oplandet til Lillebælt og Vadehavet er der både en indsats i forhold til kvælstof og lavbundsudtagning. I Vidå/Kruså oplandet er der alene fastsat en klimaindsats med lavbundsudtagning.

I forvaltningen er tilgangen til arbejdet, at teknikergruppen i første omgang afsøger kommunen for potentielle arealer, hvor de mest arealeffektive virkemidler som vådområder, minivådområder og lavbundsudtagning kan bringes i spil. Det er tale om helt afgrænsede og specifikke områder med særlige terræn- og drænforhold, der gør, at en tilbageholdelse af afstrømningsvand vil være muligt.

Der vil være arealer, hvor lodsejere tidligere er blevet kontaktet om et potentielt projekt, og disse arealer indarbejdes umiddelbart i omlægningsplanerne.

For andre arealer er det ikke nødvendigvis kendt for lodsejerne, at deres arealer er egnede til de effektive kollektive virkemidler. Her arbejdes der lige nu i de lokale treparter med, hvordan en god kommunikation til disse lodsejere vil være. Dilemmaet herom uddybes mundtligt på mødet.

Sideløbende med, at områderne for de arealeffektive virkemidler identificeres og indarbejdes i omlægningsplanerne, tænkes det resterende indsatsbehov fundet via en meget bred inddragelse af landbruget. Det skal ske gennem afholdelse af workshops, møder, annoncering mv., hvor supplerende indsatser i form af skovrejsning, ekstensivering mv. efterlyses og efterfølgende indsamles efter input og forslag fra lodsejere. På den måde forankres indsatserne i erhvervet og der er størst sandsynlighed for, at omlægning af landbrugsdriften reelt også bliver gennemført efter 2025.

Sideløbende med dette arbejde vil arbejdsgruppen inddrage andre interessenter og se på mulige synergier, samt tage hensyn til rammer og ønsker fra de Lokale Treparter. Det kunne f.eks. være ønsker om mere sammenhængende natur, grundvandsbeskyttelse, vandparkering, rekreative muligheder mv.

Målet er, at teknikergruppen efter løbende dialog med de Lokale Treparter og nabokommuner kan have et udkast til forelæggelse i de Lokale Treparter inden 1. oktober og derefter kan forelægge udkastet til principgodkendelse i Byrådet i november.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Taget til efterretning.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 43: Orientering om indsendelse af ansøgning om et kystvandråd for Aabenraa Fjord

25/4291

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om ansøgning om nedsættelse af kystvandråd for Aabenraa Fjord.

I forlængelse af beslutningen på mødet i Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 5. februar 2025 har interessen for et fælles kystvandråd for hele Lillebælt været afsøgt blandt de øvrige kommuner. Det har vist sig, at der ikke er den nødvendige opbakning til fælles kystvandråd, og forvaltningen har derfor arbejdet videre med en ansøgning for Aabenraa Fjord alene.

Der har indledningsvis været annonceret og rettet direkte kontakt til relevante interessenter for evt. deltagelse i et kystvandråd. Det har resulteret i tilbagemelding fra otte interessenter, som ønsker at indgå i kystvandrådet i en ligelig fordeling af interesser:

Erhvervsinteresser	Natur-/miljø-/friluftinteresser
Arwos	Danmarks Jægerforbund
Spiras	Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa
Aabenraa Havn	Sportsfiskerforeningen Aabenraa
Sønderjyske Vandløb	Friluftsrådet

En lille arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Spiras og DN har bistået kommunen med fagligt input til ansøgningen. Indholdet af ansøgningen har derefter været fremlagt for repræsentanter for ovennævnte organisationer, som har haft mulighed for at komme med input.

Af respekt for den del af kystvandrådet, som ikke har været med i arbejdsgruppen, er de i ansøgningen nævnte arbejdsområder alene eksempler og mulige arbejdsopgaver.

Hvis kommunen modtager tilsagn om tilskud, vil det være kystvandrådets første opgave at få prioriteret og udvalgt de emner, som et enigt kystvandråd ønsker behandlet i den 3-årige tilsagnsperiode.

Selve arbejdet skal udføres af uvildige eksperter. Der har været indledende kontakter til eksperter på forskellige områder, men også her kan der først laves aftaler om ydelser i det øjeblik, kystvandrådet har defineret opgaven.

Kommunens rolle er faciliterende som sekretær for kystvandrådet.

Ansøgningen er indsendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø inden ansøgningsfristen.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Taget til efterretning.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Bilag

WT-Ansoegningsskema_Aabenraa_kommune

WT-Bilag til ansøgning

Punkt 44: Orientering om kommende udbud af vandløbsvedligeholdelsen

25/8121

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Udvalget for Bæredygtig Udvikling om det kommende udbud af vedligeholdelsen af de offentlige vandløb i Aabenraa Kommune samt om de nuværende vedligeholdelseskontrakter. Der er tale om en indledende orientering, hvor udvalget har mulighed for at komme med eventuelle ønsker til udbuddet.

Baggrund

Vedligeholdelsen af de offentlige vandløb udføres af eksterne entreprenører i henhold til kontrakter, hvor kommunen p.t. er opdelt i syv områder. De nuværende kontrakter udløber efter den kommende grødeskæringssæson. Derfor skal forvaltningen i 2025/2026 gennemføre et nyt udbud, så nye kontrakter kan være indgået inden grødeskæringssæsonen 2026.

Orientering

Forvaltningen vil ved mødet præsentere grundprincipperne i de nuværende vedligeholdelseskontrakter samt de foreløbige tanker og ønsker for det kommende udbud.

Den videre proces

Der sigtes mod forelæggelse af en beslutningssag medio 2025 angående endelige principper for udbuddet.

Konsulenterne fra Sønderjyske Vandløb vil få mulighed for at komme med bemærkninger til udbuddet.

Økonomi og afledt drift

Det forventes, at udgifterne til vandløbsvedligeholdelse efter udbud kan holdes inden for rammerne af det nuværende budget. I 2025 er der af den samlede ramme på 7,5 mio. kr. til vedligeholdelse af vandløb afsat 4,2 mio. kr. til grødeskæring, hvoraf 3,3 mio. kr. omfatter opgaver udbudt til eksterne entreprenører.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Taget til efterretning.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 45: Orientering fra formand og direktør

24/35722

Sagsfremstilling

- Orientering om Tinglev Mose

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 09-04-2025

Taget til efterretning.

Afbud: Gaby Scheel (A)

Punkt 46: Underskriftside

24/35722

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på ”godkend”.